

PAEW

Professional Association of
Environmentalists of the World

Асоціація професіоналів довкілля PAEW

☎ 0 800 330 351

✉ info@pae.com.ua

🌐 <https://pae.com.ua>

📍 03087, Київ-87 а/с 25

№ 25/387 від 20 серпня 2025 року

**Заступнику Міністра економіки,
довкілля та сільського
господарства України
Єгору ПЕРЕЛИГІНУ**
meconomy@me.gov.ua
info@mepr.gov.ua

Щодо надання пропозицій

Шановний пане Єгоре!

Від імені Асоціації професіоналів довкілля PAEW висловлюю Вам повагу та звертаюсь з пропозиціями щодо удосконалення системи управління відходами

1. Продовження дії експериментального проекту щодо отримання дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів, отриманий за спрощеною системою.

Постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 р. № 1003 затверджено реалізацію протягом двох років з дня набрання чинності цієї постановою (до **30.06.2026**) експериментального проекту щодо спрощеного порядку отримання дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів (далі - експериментальний проект).

Постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2025 р. № 340 до вказаного проекту були внесені зміни.

Зокрема, розширено експериментальний проект на всіх суб'єктів господарювання, які здійснюють операції з відходами за кодами R1 - R13 та D1 - D15 відповідно до додатків 1 і 2 до Закону України «Про управління відходами» за наявності позитивного висновку державної екологічної експертизи та/або висновку з оцінки впливу на довкілля, якщо діяльність, яка оцінена висновком державної екологічної експертизи або висновком з оцінки впливу на довкілля, відповідає вимогам Закону України «Про управління відходами».

Строк дії дозволів на здійснення операцій з оброблення відходів, отриманих відповідно до цього пункту, закінчується **1 вересня 2025 року**.

За даними ЕкоСистеми станом на 19 серпня 2025 року починаючи з **26 грудня 2023 року** дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів отримало

 PAEWProfessional Association of
Environmentalists of the World

Асоціація професіоналів довкілля PAEW

 0 800 330 351 info@pae.com.ua <https://pae.com.ua> 03087, Київ-87 а/с 25

лише **157** суб'єктів господарювання, в той час як за спрощеним порядком отримання дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів з **04 вересня 2024 року 1500** суб'єктів господарювання (оброблювачів) отримали дозвіл.

Різниця майже в 10 разів у кількості отриманих дозволів за спрощеною системою з однієї сторони свідчить про бажання суб'єктів господарювання працювати у правовому полі на підставі дозвільної документації, а з іншої про «труднощі» та бар'єри в отриманні дозвільного документу за загальним порядком, необхідності їх зняття.

З 08 серпня 2025 року набрав чинності Закон України «Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення», який охоплює сферу управління відходами та передбачає отримання інтегрованого довкілцевого дозволу, а також **необхідність операторів установок, що провадять види діяльності, зазначені у додатку до цього Закону, подати заяву про отримання інтегрованого довкілцевого дозволу до 08.08.2028.**

З огляду на необхідність суб'єктів господарювання у сфері управління відходами подати заяву про отримання інтегрованого довкілцевого дозволу до 08.08.2028, та необхідність суб'єктів здійснювати підготовку до отримання інтегрованого довкілцевого дозволу (у т.ч. пройти перевірку контролюючого органу, здійснити оцінку впливу на довкілля), а також на кількість суб'єктів господарювання, які скористалися експериментальним проектом, наявність механізмів державного нагляду під час військового стану, що запобігає небезпекам у сфері довкілля, **просимо розглянути питання щодо продовження строку дії експериментального проекту до 08.08.2028**

Додатково звертаємо увагу, що правові та організаційні засади функціонування дозвільної системи у сфері господарської діяльності регламентовано Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».

У відповідності до ч. 1 ст. 4 даного Закону, **виключно законами, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру, встановлюються строк дії документа дозвільного характеру або необмеженість строку дії такого документа.**

Згідно ст. 4-1 даного Закону **припинення дії документа дозвільного характеру з підстав, не передбачених законом, забороняється.**

У відповідності до ст. ч. 9 ст. 42 Закону України «Про управління відходами» **дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів є безстроковим, крім**

Professional Association of
Environmentalists of the World

Асоціація професіоналів довкілля PAEW

☎ 0 800 330 351

✉ info@pae.com.ua

🌐 <https://pae.com.ua>

📍 03087, Київ-87 а/с 25

дозволу на захоронення відходів, який видається на розрахунковий строк експлуатації полігона.

З огляду на вимоги ст. 4, 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», ст.42 Закону України «Про управління відходами», строки, вказані у Порядку реалізації експериментального проекту щодо спрощеного порядку отримання дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 р. № 1003 (зі змінами) є нікчемними.

2. Усунення дублювання державного регулювання у сфері управління небезпечними відходами.

У відповідності до ст. 17, 42, 44 Закону України «Про управління відходами» суб'єкти господарювання у сфері управління відходами зобов'язані мати дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів та ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Вказані дозвільні документи видаються на основі аналогічного пакету документів та передбачають задубльовані зобов'язання для бізнесу.

Правові та організаційні засади реалізації державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності регламентовані Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»

Відповідно до ст. 4 вказаного Закону принципами державної регуляторної політики є:

доцільність - обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми;

адекватність - відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив;

ефективність - забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави;

збалансованість - забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Правові та організаційні засади функціонування дозвільної системи у сфері господарської діяльності регламентовано Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», відповідно до якого **документ дозвільного характеру** - дозвіл, висновок, рішення, погодження, свідоцтво, інший документ в електронному вигляді..., який дозвільний орган зобов'язаний видати суб'єкту

 PAEWProfessional Association of
Environmentalists of the World

Асоціація професіоналів довкілля PAEW

 0 800 330 351 info@pae.com.ua <https://pae.com.ua> 03087, Київ-87 а/с 25

господарювання у разі надання йому права на провадження певних дій щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності та/або без наявності якого суб'єкт господарювання не може проваджувати певні дії щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності.

Серед основних принципів державної політики з питань дозвільної системи у сфері господарської діяльності, передбачених ст. 3 даного Закону є **зменшення рівня державного регулювання господарської діяльності**

У відповідності до ст. 1 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» **ліцензія - право суб'єкта господарювання на провадження виду господарської діяльності або частини виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню.**

В даному випадку **одне право – здійснення операцій у сфері небезпечних відходів, охоплено двома регуляторними процедурами, аналогічними за змістом, що виключає дотримання принципів доцільності, адекватності, ефективності та збалансованості та є порушенням Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».**

Аналіз переліку видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, визначений ст. 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» та Переліку документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, затвердженого Додатком до Закону України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» свідчать, **що лише сфера управління небезпечними відходами охоплена двома дозвільними документами (дозволом та ліцензією).**

З огляду на порушення принципів Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», достатності та вичерпаності державного регулювання на рівні ліцензування, пропонуємо виключити дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів серед дозвільних документів суб'єктів господарювання у сфері управління небезпечними відходами.

3. Реалізація первинного обліку та звітності у сфері управління відходами.

У відповідності до ст. 16, 17, 47, 48 Закону України «Про управління відходами» суб'єкти господарювання, які в результаті господарської діяльності є утворювачами та/або власниками відходів, зобов'язані вести облік за обсягом, кодом

 PAEWProfessional Association of
Environmentalists of the World

Асоціація професіоналів довкілля PAEW

 0 800 330 351 <https://pae.com.ua> info@pae.com.ua 03087, Київ-87 а/с 25

і найменуванням, джерелами утворення відходів, здійсненням операцій з управління відходами **в електронному вигляді**.

Ведення облікових записів здійснюється відповідно до типових форм обліку відходів, що затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Подання звітності до інформаційної системи управління відходами здійснюється шляхом заповнення електронної звітної форми з використанням електронного цифрового підпису.

Порядок державного обліку відходів, порядок подання звітності затверджено наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України 26 листопада 2024 року № 1534.

Водночас, **необхідний функціонал ЕкоСистеми щодо забезпечення державного обліку відходів та подання звітності, - відсутній**.

Згідно п. 2 розділу V вказаного Порядку адміністратор інформаційної системи управління відходами розміщує повідомлення **про тривалість технічної неможливості** передачі даних засобами інформаційної системи управління відходами на офіційному вебсайті Міндовкілля, на платформі «ЕкоСистема».

Повідомлення, розміщене на сайті Міндовкілля <https://mepr.gov.ua/povidomlyayemo-pro-tymchasovu-tehnicnu-nemozhlyvist-peredachi-danyh-zasobamy-informatsijnoyi-systemy-upravlinnya-vidhodamy/> **не містить інформацію про тривалість технічної неможливості** передачі даних засобами інформаційної системи управління відходами та не відповідає вимогам п. 2 розділу V вказаного Порядку.

Тривала відсутність (з лютого 2025 року) технічної можливості генерувати первинні облікові та звітні документи у сфері управління відходами; порушення Міндовкілля вимог Порядку ведення державного обліку відходів та подання звітності та Типової форми обліку відходів; наявність відповідальності у суб'єктів господарювання за порушення правил ведення обліку утворення відходів та операцій з управління відходами та строків та/або порядку подання звітності про утворення, збирання, перевезення та оброблення відходів при відсутності належних механізмів для ведення такого обліку та звітності, - формує нігілізм в утворювачів та суб'єктів господарювання у сфері управління відходів, негативну репутацію реформи управління відходами та фактично блокує її реалізацію. З іншої сторони, за таких обставин, у держави відсутні актуальні дані щодо утворення відходів та їх руху, у т.ч. для цілей державного обліку.

PAEW

Professional Association of
Environmentalists of the World

Асоціація професіоналів довкілля PAEW

☎ 0 800 330 351

🌐 <https://pae.com.ua>

✉ info@pae.com.ua

📍 03087, Київ-87 а/с 25

Водночас, більшість суб'єктів господарювання користуються електронними сервісами документообігу, інтегрованими з системою електронної взаємодії органів виконавчої влади, у т.ч. протестованими ДП «Дія», здійснюють генерацію та підпис актів приймання-передачі відходів (картки перевезення відходів), Типову форму обліку відходів та електронної звітної форми на вказаних сервісах.

З метою підтримки реформи, формування та збереження актуальних даних щодо утворення відходів та їх руху, створення умов та інструментів для виконання обов'язків утворювачами та суб'єктами господарювання у сфері управління відходів, - прошу розглянути питання щодо технічної можливості подальшого вивантаження первинної документації у сфері управління відходами, згенерованими на електронних сервісах документообігу, що інтегровані з СЕВ ОВВ та протестовані ДП «Дія» до ЕкоСистеми.

З повагою,
Президентка PAEW

Людмила ЦИГАНОК

Виконавець:

Вікторія Скрипник, +380686024233, info@pae.com.ua